

TALLINNA NÕMME PÕHIKOOLI LOOVTÖÖDE VORMISTAMISE JUHEND

1. LOOVTÖÖ VORMISTAMISE ÜLDNÕUDED

- loovtööd vormistades tuleb kinni pidada kehtestatud nõuetest
- formaat: A4, tekst on trükitud lehe ühele poolele, köidetud kiirkõitjas läbipaistva kaanega või läbipaistava kaanega rullkõites, töö lõppu jäetakse puhas nõ kõiteleht
- veerised: ülal ja all 2,5 cm, paremal 2 cm ja vasakul 3 cm
- alumist äärt võib kasutada joonealuseks viitamiseks
- kirjatüüp ehk *font*: Times New Roman
- tekstiosas tähesuurus: 12
- reavahe: 1,5
- loovtöö põhiosad algavad uuel leheküljelt
- taandrida ei kasutata, lõikude eraldamiseks kasutatakse tühja rida (üks Enter lõikude vahel).

Näide:

Ühel päeval oligi asi nii kaugel, et ülemused said oma ülemused nõusse räägitud ja uued masinad saabusid kolhoosi. Suure rõõmuga võeti see uudis vastu.

Järgmisel päeval olid uued mured platsis. Selgus, et enamus mehi ei osanud autot juhtida. ...

- joondamine: rööpjoondus ehk mõlema serva joondus, mõlemad servad jäävad sirged
- vältimaks teksti vormistuse muutumist paranduste tegemisel kasutatakse töö erinevate osade vahel leheküljepiiride panemist (Page break, Insert – Manual Break). Üksteisest eraldatakse: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, 1. osa, 2. osa, kokkuvõtte, kasutatud allikad, lisad (vajadusel)
- kõik leheküljed, sealhulgas kirjanduse loetelu ja lisad, nummerdatakse ühtsesse numeratsiooni
- lehekülje numbrit ei panda tiitellehele ja sisukorrale

- sõnade vahel on üks tühik, enesekontrolliks kasuta klahvi Nonprinting Characters (tagurpidi “P” märgiga klahv menüüribal)

Õige: Kala on suur ja läikiv.

Vale: Kala on suur ja läikiv.

- tühikud: kirjavahemärkide ette tühikut ei panda, tühik on kirjavahemärgi järgi. Sulud ja jutumärgid: tühikud on väljaspool.

Õige: Sina ole siin, aga sina jää sinna!

Vale: Sina ole siin, aga sina jää sinna !

- sidekriipsu ümber tühikuid ei käi, mõttekriipsu ümber käivad tühikud ümber sõna

Õige: Nii olin ma enam-vähem alguspunktis tagasi – ei infot ega raha.

Vale: Nii olin ma enam – vähem alguspunktis tagasi-ei infot ega raha.

- sulgude ja jutumärkide puhul sissepoole tühikuid ei käi, väljapoole käivad.

Õige: Kalle (astudes vasakule): „Kas sa tuled minuga?“

Vale: Kalle (astudes vasakule) : „ Kas sa tuled minuga? „

- lühisõnalised arvud on sobilik kirjutada sõnadega (üks kuni üheksa, kümme, sada, tuhat, miljon jne), ülejäänud numbritega (nt 1995, 53 123, 19. sajand, 21. sajand jne)
- loovtöö sisuline maht kujuneb vastavalt töö eesmärkidele ja iseloomule, üldjuhul 6- 10 lehekülge.

2. LOOVTÖÖ OSAD

Loovtöö koosneb järgmistest osadest:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- töö teoreetiline osa;
- töö uurimuslik, praktiline osa;
- kokkuvõte;
- kasutatud allikad;
- lisad (vajadusel).

2.1. Tiitelleht

Tiitelleht sisaldab järgmiseid andmeid:

- õppeasutuse täielik nimetus (Tallinna Nõmme Põhikool), suurus 14, keskjoondus
- töö pealkiri läbivalt suurtähed: paks kiri ehk **bold**, sõnad on välja kirjutatud, ei poolita ega kasuta lühendeid, suurus 20, keskjoondus
- töö iseloom (loovtöö, referaat vmt), suurus 14, keskjoondus
- koostaja ees- ja perekonnanimi, klass, punkt on seotud numbriga (8.b), suurus 14, parema serva joondus
- juhendaja ees- ja perekonnanimi, suurus 14, parema serva joondus
- töö valmimise koht (linn) ja aasta, suurus 14, keskjoondus
- vt *Lisa 1*

2.2. Sisukord

Kirjeldab töö struktuuri, sisaldab iga alaosa täpse pealkirja ja vastava lehekülje numbri. Sisukord asub töö alguses, tiitellehe järel. Sisukorras on kõik töö jaotised selles järjekorras, sõnastuses ja numeratsioonis, nagu need töös esinevad. Sisukorras on ka leheküljenumbrid. Kõik loovtöö lisad on sisukorras pealkirjadega nimetusega.

Sisukorda on kõige lihtsam vormistada põhiosa valmimise järel, valides arvuti menüüst **INSERT Index and Tables** alljaotuse **Table of contents** (seejuures tuleb silmas pidada, et pealkirjad tuleb eelnevalt vormistada põhitekstist erinevas formaadis (Heading 1; Heading 2)).

2.3. Sissejuhatus

Loovtöö sissejuhatus sisu peab tekitama lugejas huvi. Soovitav pikkus üks lehekülg, mitte rohkem.

Selles sisaldub:

- teema valiku põhjendus
- töö eesmärgi (juhtmotiivi, põhiprobleemi) sõnastamine
- sõnastatud uurimisküsimused ja võimalusel hüpotees või hüpoteesid. Hüpotees on oletatav vastus püstitatud probleemile.
- ülevaade töö alaosadeks jaotamise põhimõtetest
- ülevaade kasutatud uurimismetoodikast ja meetoditest
- ülevaade peamistest allikatest

Heaks tooniks on ka kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine sissejuhatuses.

2.4. Põhiosa

Ülesehitatud peatükkidena ja/või alapeatükkidena, sisaldab:

1. uuriva töö (UT) puhul probleemi seletava kirjelduse. Loova töö (LT) (kunstitöö, muusikateos, project) puhul ajaloo või taustainfo esitamise
2. UT - Probleemi analüüsi; LT – Tööprotsessi kirjeldus
3. Tulemuste esitamise.

Töö sisulises osas antakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele, samuti peab olema selgesti välja toodud õpilase isiklik panus ja käsitletud autorite seisukohad.

Teema loogilise arenduse seisukohalt oluliseks peetud tsitaatidele ja refereeringutele tuleb lisada töö autori kommentaarid.

Tsitaat peab olema täpne ja vastama originaalile. Tsitaadi algusest, keskelt või lõpust ärajäetud sõnade asemele pannakse mõttepunktid. Tsitaat pannakse jutumärkidesse.

Refereerimine on teise autori või allika sisu konspekteriv või kommenteeriv esitamine oma töös. Refereeringu esitusest peab selguma, missugused mõtted kuuluvad refereeritavale autorile ja kust algavad töö autori kommentaarid. Refereeringu puhul jutumärke ei kasutata.

2.4.1. Teksti liigendamine

- Loovtöö **iseseisvad osad** (tiitelleht, sisukord, sissejuhatuse, peatükk, kokkuvõte, kasutatud allikad, lisad) algavad eraldi lehelt. Suurus 12, läbivalt suurtähed, paks kiri, vasaku serva joendus.
- **Alapealkirjad** on vasaku serva joendusega. Pealkirja ja sisu vahele jäetakse *Enteriga* tühi rida. Pealkirjas sõnu ei poolitata ja lühendeid ei kasutata. Pealkirja järel punkti ei panda. Suurus 12, paks kiri, väiketähed.

- Tekst jaotub põhijaotisteks (peatükk) ja alljaotisteks (punkt, alapunkt, lõige). Peatükkide pealkirjad kirjutatakse suurte tähtedega ja boldi šriftiga, kirja suurus 12. Punktide ja alapunktide pealkirjade suurus on 12 .
- Põhijaotised nummerdatakse araabia numbritega ühest alates. Iga põhijaotise sees nummerdatakse samal viisil, jättes tähise sisse ka põhijaotise numbri. Esimese astme alljaotise sees alustatakse jälle uut nummerdust jne. Kõigi numbrite vahel on punkt (N: alapunkt 1.1.1.). Kui tähisele osutatakse tekstis, siis selle lõpus punkti ei ole (N: punkti 2.3.2 kohaselt).
- Alapeatükki eraldi lehelt ei alustata. Alapeatüki pealkirja ette ja järele jäetakse *Enteriga* üks tühi rida. kui alapeatükk algab uuel lehelt, siis on kohe esine rida.
- Kui alapeatüki pealkirjaga samale leheküljele põhiosas mahub ainult 1- 2 rida järgnevat teksti, alustatakse uuel lehelt.

NB! Sisukorra, sissejuhatuse, kokkuvõtte ja kasutatud allikate ette jaotise numbrit ei kirjutata. Lisad loetletakse sisukorras ühekaupa. (vt *LISA 2*)

Iga uus peatükk algab uuel leheküljelt. Alljaotised võivad järgneda üksteisele samal lehel.

N: *Numeratsioon ja šriftid teksti liigendamisel*

- 1. KÜÜDITAMINE** *(peatükk)*
- 1.1 Küüditamise mõiste** *(alapeatükk)*
- 1.1.1 Küüditamise ja genotsiidi erinevus** *(alapunkt)*
- 1.2 Küüditamisest Eestis**
- 2. MINU PERE LUGU**
- 2.1 Kodust ära viimine**

2.5. Kokkuvõte

Kokkuvõte on vastus sissejuhatuses püstitatud probleemile, vastused sissejuhatuses tõstatud küsimusele/ küsimustele. Kokkuvõttes ei tooda välja enam uut informatsiooni. Soovitav pikkus üks lehekülg, mitte rohkem.

Hea kokkuvõte võimaldab lugejal põhiteksti vahele jättes ikkagi aru saada, mida töös on käsitletud. Lühidalt ja süstematiseeritult esitatakse kõige olulisemad järeldused, milleni töö käigus jõuti. Samuti kirjeldatakse ka tekkinud ja edaspidist uurimist vajavaid probleeme. Kui sissejuhatuses on kirjas hüpotees, siis märgitakse ära, kas hüpotees leidis kinnitust või loovtöö käigus oli vaja see ümber lükata. Kokkuvõte sisaldab ka autori enesehinnangut.

2.6. Kasutatud allikad

Loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, mida antud töö käigus kasutati ja millele on viidatud. Kasutatud allikate ja kirjanduse loetelu põhjal saab asjatundja otsustada kuivõrd pädev on töö autor antud temaatikas ja kas selles ka midagi uut võib leida.

Kui on kasutatud mitut liiki allikaid, tuleks need ka vastavalt eristada:

- 1. kirjalikud allikad** N. arhiivimaterjalid, käsikirjalised materjalid, kirjavahetus, perioodika, internet;
- 2. suulised allikad** N. mälestused, intervjuud, video- ja audiomaterjalid;
- 3. kasutatud kirjandus.**

NB! Täpsem viitamise juhend peatükis 3 ja kasutatud allikate loetelu koostamise juhend peatükis 4.

2.7. Lisad

Sisaldavad tavaliselt materjali, mida on töö eesmärkide saavutamiseks vaja läinud, kuid mis töö sisuga ei ole nii otseselt seotud (nt küsitluslehed, suuremad plaanid ja kaardid, mõõtmisprotokollid jms). Samuti paigutatakse siia ka illustreeriv lisamaterjal (dokumendi- või fotokoopiad).

Lisad nummerdatakse iseseisvalt (paremale ülanurka *LISA 1*) ja pealkirjastatakse individuaalselt.

Lisatud fotod allkirjastatakse - kes või mis on fotol, millal ja kelle poolt jäädvustatud, kelle omanduses on originaal jms. **Lisadele tuleb põhitekstis viidata.**

VIITAMINE EHK ALLIKATE NÄITAMINE

Kõik töös esitatavad seisukohad ja andmed, mis pärinevad kasutatud materjalidest, tuleb siduda viidetega vastavatele allikatele (näidatakse koht, kust andmed pärinevad) ehk igal laenatud mõttel peab olema viide selle autorile. Viidata ei ole vaja üldtuntud seisukohtadele. Viitamine on vajalik ka selleks, et lugeja saaks vajaduse korral kirjapandut allikate järgi kontrollida.

Kuna erinevad teadusalad kasutavad erinevaid viitamissüsteeme, siis tuleb töö koostajal lähtuda eelkõige oma kooli uurimistööde vormistamise või vastava konkursi juhendist.

Kohustuslik on viidata kõigele, mis ei ole üldtuntud ja iseesesest mõistetav teave. Näiteks ei vaja tänapäeval viidet väide, et inimene on elusolend (iseesesest mõistetav info), et Maa tiirleb ümber Päikese (üldtuntud teave), sest seda teab valdav osa inimesi.

Viitamise põhireegel: viitamissüsteem peab kogu uurimistöö ulatuses olema ühtne.

Kõik kasutatud allikad peavad leiduma viidetes. Niisamuti peavad kõik kasutatud kirjanduse loetelus olevad allikad olema viidetes märgitud.

3.1. Joonealune viitamine

Tsitaadi või refereeringu lõppu märgitakse viite number, kusjuures viidete numeratsioon võib olla kas kogu tööd (peatükki) läbiv või ühe lehekülje ulatuses. Joone alla lehekülje allserval märgitakse allika nimetus esmakordsel mainimisel täies ulatuses (nii nagu kirjanduse loetelus), järgmistel kordadel võib olla lühendina.

Tekstis viidatakse kas samal leheküljel joone all, tähistades viite tärniga (numbriga), või teksti sees sulgudes. Lihtsaim viis viidete paigutamiseks Ms Wordis menüüs “Insert” leiduva käskluse “Footnote” abil.

2.8. Tekstisisene viitamine

Otstarbekas tööde puhul, kus viiteid on suhteliselt rohkesti ning sel juhul on ka muudatuste/täienduste tegemine viidete osas tunduvalt lihtsam.

Kasutame viitamist **autori nime** ja **aastaarvuga**.

- Kui viitad teksti sees, siis pannakse viide sulgudesse, N: (Kask, 1998). Viites on koma autori nime ja aastaarvu vahel.
- Viites on autori perekonnanimi ilma eesnime ja esitäheta. Kui viidatakse sama perekonnanimega autoritele, on eesnimetäht vajalik, N: (Kask, M., 1998), (Kask, L., 1996)
- Kui viitad ühele lausele, siis on viide lause lõpus **enne** punkti.
- Kui viitad mitmele lausele või lõigule, siis on viide **väljaspool** viimase lause lõpu punkti. Kui viitad teatavatele lehekülgedele, kuulub viitesse ka leheküljenumber
N: (Kask 1998, 156), (Kuusik 2004, 215-219)
- Kui autori nimi sisaldub töö kirjutaja lauses, ei tarvitse viites autori nime korrata

N: Albert Kuusik on märkinud (1989, 50), et...

3. KASUTATUD ALLIKAD

Kasutatud materjalidesse tohib panna vaid selle allika, mida oled ise lugenud ja kasutanud ning millele oled tekstis viidanud.

Viide algab autori perekonnanimega (kui autor puudub, siis teose pealkirjast). Viite allikad on kasutatud materjalides järjestatud tähestikuliselt, ühe autori tööd omakorda ilmumisaja järgi.

Näide. Raamatud: Autor(id). Raamatu pealkiri. Kirjastus (väljaandja). Trükkiaasta, lehekülje nr(id).

Kui ühelt autorilt on kasutatud ühest aastast mitut väljaannet, siis eristatakse need tähtedega a, b, c jne – vastavalt järgnevusele allikate loetelus.

N: Kidron, A. Kuidas olla asjalik? Ilo. 1997 a, lk 25-40.

Kidron, A. Oska olla enda psühholoog. Valgus. 1997 b, lk 2.

Kidron, A. 122 õpetamistarkust. Andras & Mondo. 1999. lk 57-58.

Näide. Artiklid ajakirjast või ajalehest: Artikli autor(id). Artikli pealkiri. – *Ajakirja pealkiri*, lühendatult ajakirja number, aasta, leheküljenumberid.

N: Kello, K. Väike Märkiatlas. – *Haridus*, nr 5, 2002, lk 56-57.

Näide. Artiklid kogumikust: Artikli autor(id). Pealkiri. – *Kogumiku nimetus*. Kirjastus (väljaandja). Aasta, kasutatud artikli leheküljenumberid.

N: Jaaksoo, A. Hiiepuu heateod. – *Meie kassil kriimud silmad*. Steamark. 1997, lk. 89.

Näide. Suulised allikad:

N: Pensionär Johannes Paju (s. 1914, elukoht Nõmme, Tallinn) mälestused (kirja pandud 07.10.2014 a. töö autori poolt).

Viites piisab: J.Paju mälestused.

Näide. Elektroonilised (interneti) materjalid: Autor. Pealkiri. materjali täielik interneti aadress, (esimese külastamise kuupäev).

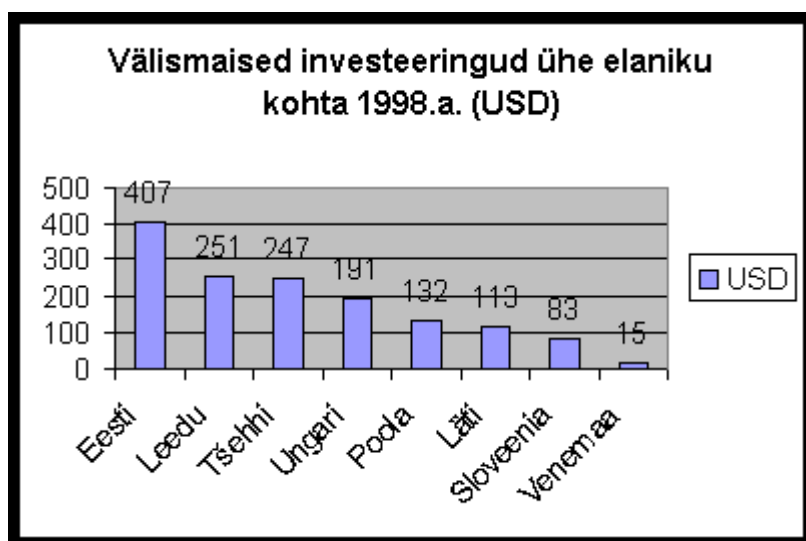
N: Pappel, P. Põder. <http://www.loodus.ee/el/vanaweb/0111/piret.html>, (25.09.2014)

Tartu Ülikooli Loodusteaduste didaktika lektoraat. Põder.
<http://bio.edu.ee/loomad/Imetajad/imindex.htm>, (26.09.2014)

5. TABELITE, JOONISTE JA FOTODE VORMISTAMINE

Kõik tabelid peavad olema pealkirjastatud ja nummerdatud tööd läbiva numeratsiooniga. Kui tabelis olevad andmed on pärit teatmekirjandusest, siis tuleb tabeli all sellele viidata.

Ka joonised (s.h. diagrammid, skeemid, kaardid) ning fotod pealkirjastatakse ja nummerdatakse (Joonis 1., Foto 1. jne). Igale joonisele, tabelile ja fotole tuleb tekstis ka viidata. Näited:

Joonis 1. Välismaised investeeringud ühe elaniku kohta 1998.a (allikas: Eesti Välisinvesteeringute Agentuur)

Inimareng Eestis maailma taustal 1999			
Riigid (1997)	Eeldatav eluiga	Kirjaoskus(%)	SKP 1 elaniku kohta(USD)
1. Kanada	79.0	99	22480
2. Norra	78.1	99	24450
3. USA	76.7	99	29010
13. Soome	76.8	99	20150
54. Eesti	68.7	99	5240
62. Leedu	69.9	99	4220
71. Venemaa	66.6	99	4370
74. Läti	68.4	99	3940
174. Sierra Leone	37.2	33	410

Tabel 3. Inimarengu indeksi võrdlus (allikas: <http://www.kogu.ee/olemus-ja-roll/eesti-inimarengu-aruanne/eesti-inimarengu-aruanne-2013>, 12.09.2015, Eesti Koostöö Kogu)

Foto 5. Tallinna Nõmme Põhikooli hoone 1930. aastatel (allikas: <http://nommepk.tln.edu.ee/wp-content/uploads/2013/04/ajalugu-254x158.jpg>, 25.09.2015, kooli arhiiv)

Foto 6. Tallinna Nõmme Põhikooli sisevaade 2014. a (autor: R.Tamm, 13.02.2014, erakogu)

Tallinna Nõmme Põhikool

KUIDAS VORMISTADA LOOVTÖÖD?

Loovtöö

Koostaja(d): Karl Kalkun

Teet Vainupea

8.b klass

Juhendaja(d): Mari Vall

Jüri Tamm

Tallinn 2023

SISSEJUHATUS	4
1. ESIMESE PEATÜKI PEALKIRI (suurte tähtedega).....	5
1.1. Esimese peatüki esimese jaotise pealkiri	5
1.2. Esimese peatüki teise jaotise pealkiri	8
2. TEISE PEATÜKI PEALKIRI (suurte tähtedega).....	10
2.1. Teise peatüki esimese jaotise pealkiri.....	10
2.2. Teise peatüki teise jaotise pealkiri	14
2.2.1. Teise peatüki teise jaotise esimese alajaotise pealkiri.....	16
KOKKUVÕTE	20
KASUTATUD ALLIKAD... ..	22
LISAD	
Lisa 1	23
Lisa 2	24